

PRVI SVETOVNI IN SLOVENSKI DAN KNJIGE

Ideja o Slovenskem dnevu knjige se je predsedniku društva Evaldu Flisarju porodila še preden smo izvedeli, da je UNESCO že jeseni leta 1995 razglasil 23. april za svetovni dan knjige. Čeprav smo se sprva nameravali posvetiti knjigi konec maja, smo se seveda navdušeno pridružili napovedanemu svetovnemu praznovanju. Ušel nam je sicer skoraj mesec dni priprav, vendar so nam priskočili na pomoč Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, ki je sponzorirala plakat, Združenje založnikov in knjigotržcev, ki deluje pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije in Zveza bibliotekarskih društev ter njihova predsednica Smilja Pejanovič. Katalonci in njihov praznik knjige in cvetja je bil inspiracija tako Flisarjevi kot tudi UNESKO-vi ideji, datum pa je svetovna organizacija določila, ker so na ta dan leta 1616 umrli Miguel de Cervantes, William Shakespeare in Inca Garcilaso de la Vega.

Priprav smo se lotili z velikim zaleptom in nemudoma poslali goro dopisov medijem, knjižnicam, knjigarnam, založnikom, založbam, županom vseh mestnih občin v Sloveniji, pa tudi članom Društva in jih prosili za sodelovanje. Vsi naslovljenci, nedvomno ljubi-

telji knjig in branja, so se odzvali in začeli organizirati različne prireditve in akcije prodaje knjig po vsej Sloveniji. Še posebno so se potrudili v Novem mestu, kjer so natisnili tudi zloženko s programom prireditev, in pa v Kopru, kjer so na Prešernovem trgu pripravili velik sejem knjig. Tudi drugod se je marsikaj dogajalo, v Kamniku, v Logatcu (kjer so združili dan knjige in dan zemlje in so pred knjižnico sadili rože, ter brezplačno vpisovali nove bralce), v Litiji, v Trbovljah...

V Ljubljani je bilo središče dogajanja na sam dan 23. aprila na Trgu republike, na predvečer praznika pa je Trubarjev antikvariat pripravil imenitno nočno prodajo knjig po zares simbolični ceni 50 SIT, branje pesmi in glasbo. V torek so oživele knjigarne, pa tudi ulice pred njimi, saj je Slovenska matica, recimo, postavila stojnico pred vrata knjigarne in prodala okoli 2500 knjig, ki so imele enotno ceno 500 SIT. Ob 9h zjutraj pa je osrednja prireditev močno visela v zraku, oziroma je njeno usodo prepihal veter, ki je bril vzdolž ploščadi pred Cankarjevim domom in pometal komaj postavljene pulte za prodajo knjig. Pa se nismo dali in kmalu so prodajalci uspeli obložiti pulte in

stojnice s knjigami s fantastično znižanimi cenami. Sodelovali so založba Mihelač, Cankarjeva založba, Tehniška založba Slovenije, Mladika, Didakta, DZS, Pegaz Int., Mladinska knjiga, Dan, Slovenska matica, Založba Obzorja Maribor, Art design, ŠOU, Slovenska knjiga, Kolibri, knjigarna Konzorcij (ki je žela največji uspeh, saj je vsaki kupljeni knjigi priložila narciso), Aleph, Emonica in še številne druge, ob stran pa se je postavil tudi DSP s svojo stojnico, kjer sta Viktorija in Barbara prodali toliko knjig, da smo lahko nastopajočim in organizirajočim priskrbeli potrebno okrepitev...

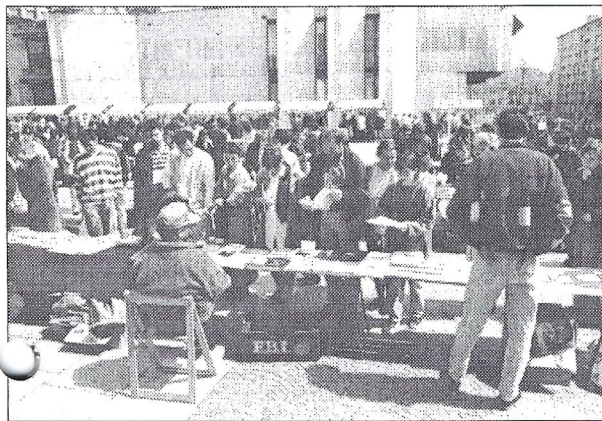
Spremljajoči kulturni program je začela skupina Hare Krišna in takrat je sonce čudežno prebilo oblake in slovenski dan knjige je bil rešen. Opoldne so Tone Kuntner, Aleš Debeljak, Aleš Šteger, Andrej Blatnik, Lela Njatin, Meta Kušar in Brane Mozek začeli literarna branja, ki so jih kasneje nadaljevali še Mila Kacič, Andrej Lutman, Iztok Osojnik, Peter Semolič, Novica Novakovič in Maja Novak, zaključili pa Boris A. Novak, Uroš Zupan, Venko Taufer, Aleš Berger, Milan Dekleva in Vlado Žabot. Vmes so muzicirali Tomaž Domicelj, Autofadé, To-

Pult knjigarne Konzorcij

Avto založbe Mihelač na Prešernovem trgu

Boljši trg na Trgu republike

Autodafé

maž Pengov, Jerca Mrzel, Jani Kovačič, Andrej Morovič s svojo skupino, nastopila pa sta tudi lutkar in Tomaž Gogala. Vrhunec prireditve smo tempirali na šesto uro zvečer, ko sta govorila Milan Kučan in Evald Flisar, vendar bi se prisotnim morda zdelo, da je bilo najbolj živahno nekje med poldnevom in zgodnjim popoldnevom, ko so se med obiskovalce knjižnega sejma in bolšje-

ga sejma (kjer so stare knjige prodajali mnogi posamezniki in nekaj avtorjev svoje knjige) pomešali tudi otroci.

Praznovanje se je uradno zaključilo okoli osme ure zvečer, ko so večinoma zadovoljni prodajalci pospravili stojnice, CTK in bibliotekarji pa so vse nastopajoče povabili na zakusko v francosko restavracijo v kleti nekdanje Iskrine stolpnice, kjer pa je bilo vzdušje

bolj komorno. Živahneje se je dan, oziroma zdaj že bolj večer knjige, nadaljeval drugod; v Mikijevem Klubu, v Drami, pa verjetno še kje.

Kako so dan knjige proslavili drugod po svetu, sicer ne vemo, vendar smo bili s slovenskim dnevom dovolj zadovoljni, da bomo začeto tradicijo nadaljevali.

B.S.

POEZIJOS PAVASARIS 96

Po slabih izkušnjah, ki jih je imel lansko leto s potovanjem v Litvo Jure Potokar, sem se letos na pot na mednarodni festival poezije *Poezijos pavasaris* (Pomlad poezije) dobro pripravil. To pomeni, da sem moral urediti vse potrebno glede vstopnega dovoljenja za Litvo, ki pa ga dobiš samo na Dunaju, za kar potrebuješ garantno pismo in tako naprej. Seveda je bilo potrebno pravočasno poslati tudi originale in v angleščino prevedene pesmi in podobno, za kar se Barbari Šubert, ki mi je pri tem pomagala, najlepše zahvaljujem.

Takoj je treba povedati, da uživata Vilenica in Slovenija v Litvi velik sloves, nad čimer sem bil resnično prijetno presenečen. Tako se namerava letošnji lavreat festivala Kornelijus Platelis s kolegi v avtu podati na skoraj štiriindvajseturno vožnjo (s kratkotrajnimi postanki) do Vilenice. Človek mora imeti nekaj res rad, da se odloči za kaj takega. Naši kolegi v Litvi, pa tudi

širše, poznajo vse, od Vilenice in Vena Tauferja, do Slovenj Gradca in Jožeta Tisnikarja in seveda morje in gore. Ob tem naj zapišem anekdoto, da so litvanski udeleženci Vilenice, ko so zagledali kraške griče, vzhiceno spraševali, če so to naše Alpe.

Prav je, da izvemo o Litvi in njihovem festivalu poezije čim več tudi na Slovenskem. Da gre dejansko za pomlad poezije, sem se prepričal, ko sem na ulicah Vilna zagledal šopke šmarnic in drugega cvetja, ki so ga prodajali na ulicah. Cvetje, predvsem pa šmarnice, ki so me tako spominjale na kraje, od koder prihajam, nas je spremljalo do konca festivala. Poeziji in pesnikom dajejo v Litvi velik pomen, še večji kot pri nas, kar je bila še ena stvar, nad katero sem bil res začuden. V času festivala so se novice o festivalskih dogodkih pojavljale na prvih straneh dnevnih časopisov in na televiziji. Časopis za literaturo *Literatura ir Menas*, ki izide dvakrat na teden, pa je objavil v litvanščino prevedene pesmi vseh tujih udeležencev fe-

stivala (pesnikov iz ZDA, Mehike, Avstrije, Nemčije, Finske, Estonije, Latve, Slovenije in pesnice z Danske).

Festival se je začel z razpravo z naslovom *Crisis of Poetry and Poetry of Crisis*, ki je potekala v parlamentu. K besedi smo bili povabljeni vsi, tudi tisti, ki se za to nismo posebej pripravili, in gostiteljem je s to prijazno gesto uspelo vzpostaviti sproščen dialog, ki ga navadno na takšnih razpravah ni, oziroma umanjka. Nekako sem se znašel na strani tistih, ki mislimo, da je kriza v poeziji prisotna od zmeraj, oziroma, da po drugi strani, prav zaradi tega, krize v poeziji ni, da pa obstaja kriza pri nekaterih pesnikih. Pri tem sem omenil Radovana Karadića in izrazil željo, da mu bo za zločine, ki jih je storil, čimprej sojeno.

Po tej razpravi je na sedežu Društva litvanskih pisateljev, ki se nahaja v podobni hiši kot naše, v centru mesta, z enkratno notranjo opremo in čudovitimi stropovi in štukaturo, potekalo branje poezije, z naslovom *Poetry all*